

BITS OF FREEDOM
VERDEDIGT DIGITALE BURGERRECHTEN

Stichting Bits of Freedom

Postbus 10746
1001 ES Amsterdam

M +31(0)6 5438 6680

E ot.vandaalen@bof.nl

W www.bof.nl

Mr F. Teeven

Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Bankrekening 55 47 06 512
Bits of Freedom, Amsterdam
KVK-nr. 34 12 12 86

Betreft

Inzet DPI door ministerie van Veiligheid en Justitie

Datum

Amsterdam, 3 december 2010

Geachte heer Teeven,

Uit een bericht op Webwereld van vrijdag 3 december begrijpen wij dat het Ministerie van Veiligheid en Justitie de inzet van deep packet inspection-technologie (DPI) voor de bestrijding van de verspreiding van afbeeldingen van seksueel kindermisbruik op internet overweegt. Hoewel op basis van latere berichten in de media zou kunnen worden opgemaakt dat sprake is van een misverstand, verzoeken wij u om uitdrukkelijk te bevestigen dat de regering DPI-technologie niet zal toepassen om een internetfilter te implementeren. Dat verzoek lichten wij hieronder toe.

DPI is een technologie om internetverkeer af te luisteren

DPI kan op verschillende manieren worden ingezet, maar hiermee wordt doorgaans gedoeld op het automatisch inspecteren en mogelijk blokkeren van de inhoud van internetverkeer. Zo kan met DPI worden bijgehouden welke webpagina's een internetgebruiker bezoekt en wat internetgebruikers aan elkaar mailen. Als DPI wordt gebruikt om websites of afbeeldingen voor Nederlanders ontoegankelijk te maken, betekent dat echter dat alle internetverkeer van alle Nederlanders moet worden afgeluisterd: een permanente internettap voor alle Nederlandse internetgebruikers.

Het afluisteren van alle internetverkeer schendt het communicatiegeheim

Het moge duidelijk zijn dat de inzet van DPI op deze manier in flagrante strijd is met het grondrecht op privacy en in het bijzonder met het briefgeheim, zoals beschermd in de Nederlandse Grondwet en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. Het is volstrekt onacceptabel om zonder concrete verdenking het internetverkeer van alle burgers – en bedrijven – af te luisteren. Dit is in het kader van de handhaving van het downloadverbod in 2009 ook uitgebreid aan de orde gekomen en heeft toen tot grote publieke weerstand geleid.

De inzet van DPI voor een filter is niet effectief, technisch onmogelijk dan wel heel duur

Los van deze fundamentele bezwaren is de inzet van DPI niet geschikt om de verspreiding van afbeeldingen van seksueel kindermisbruik te voorkomen. Internetgebruikers kunnen internetverkeer met één druk op de knop versleutelen en versleutelde internetverbindingen kunnen niet worden afgeluisterd. En het eenvoudigweg blokkeren van versleutelde verbinding is ook geen oplossing, onder meer omdat de communicatie met de website van een bank of een webwinkel veelal automatisch versleuteld is.

Maar zelfs als internetverkeer wel kan worden afgeluisterd, is een filter makkelijk te omzeilen. Met dynamische URL's kan een locatie eenvoudig worden gewijzigd; het automatisch detecteren van verboden URL's is dan niet meer mogelijk. Ook voor de controle van internetverkeer op specifieke bestanden is dit niet geschikt. Immers: dan wordt gecontroleerd aan de hand van hashwaarden of de eerste bytes van een bestand. Indien een afbeelding of bestand echter ook maar minimaal wijzigt, veranderen deze kenmerken zo ingrijpend dat geen *match* meer plaatsvindt.

Tegelijkertijd zijn aan deze inzet van DPI onacceptabel hoge kosten verbonden. Het plaatsen van permanente internettaps bij alle Nederlanders is technisch een enorme uitdaging: experts vragen zich af of dit überhaupt mogelijk zou zijn. Zelfs als dit al mogelijk zou zijn, zouden de kosten hiervan astronomisch zijn en deze kosten worden uiteindelijk op de burger verhaald.

Niet verbergen, maar verwijderen van afbeeldingen van seksueel kindermisbruik

Tot slot heeft een internetfilter een averechts effect. Wij hebben al herhaaldelijk aangegeven dat het achter een filter verbergen van afbeeldingen van seksueel kindermisbruik geen bijdrage levert aan de bestrijding van seksueel kindermisbruik: de afbeeldingen blijven immers online en worden niet verwijderd. Wij dringen er daarom al langer op aan om in plaats hiervan geld vrij te maken voor het verwijderen van deze afbeeldingen en het aanpakken van de verspreiders en producenten van deze afbeeldingen.

Wij verzoeken u daarom uitdrukkelijk te bevestigen dat de regering de inzet van enige vorm van DPI-technologie in het kader van het filteren of blokkeren van afbeeldingen van seksueel kindermisbruik niet zal verplichten of anderszins zal faciliteren, bijvoorbeeld op grond van zelfregulering via het Platform Internetveiligheid van ECP/EPN. Ter vermijding van misverstanden merken we graag op dat het plaatsen van een internettap bij een verdachte van een seksueel kindermisbruik-gerelateerd misdrijf op grond van artikel 126m Wetboek van Strafvordering uiteraard mogelijk moet blijven.

Uiteraard ben ik graag bereid om dit verzoek toe te lichten, mocht daartoe behoefte bestaan.

Hoogachtend,

Ot van Daalen